

Održan stručni skup pod nazivom „Studentski uspjesi – obilježavanje Međunarodnog dana osoba s invaliditetom“

U srijedu 8. prosinca 2021. putem online platforme Zoom održan je **stručni skup** čija je **središnja tema bila potencijal i postignuća studenata s invaliditetom**, kako u akademskom području tako i u izvannastavnim aktivnostima te nakon završetka studija uključivanjem u svijet rada. Na skupu je **u ulozi moderatora i izlagača sudjelovalo ukupno 19 studenata i alumni**ja sa Sveučilišta u Zagrebu, Rijeci, Splitu, Osijeku, Dubrovniku i Zadru.

Skup je otvorila Pravobraniteljica za osobe s invaliditetom **gospođa Anka Slonjšak** ukazujući da se prikazom uspjeha i postignuća studenata s invaliditetom želi povećati njihova vidljivost u društvu, ali i proaktivnost u zagovaranju svojih prava. Pravobraniteljica je istaknula da se osobe s invaliditetom na tom putu susreću s brojnim preprekama i nedovoljnom sustavnom podrškom zbog čega je nastavak dijaloga s nadležnim institucijama od presudne važnosti.

Usljedili su pozdravni govori **gospode Marije Pletikosa**, izaslanice predsjednika Vlade i državne tajnice Ministarstva rada, mirovinskog sustava, obitelji i socijalne politike te **gospodina Tomislava Paljka**, izaslanika ministra znanosti i obrazovanja te državnog tajnika u Ministarstvu znanosti i obrazovanja.

Prvi dio programa bio je posvećen uspjesima i aktivizmu studenata u akademskom području. Alumni Filozofskog fakulteta Sveučilišta u Rijeci **Tino Vodanović** prvi je predstavio svoj diplomski rad o činjenju invaliditeta istraživanjem pojmova kao što su invaliditet, inkluzija-ekskluzija, ableizam te opće percepcije osoba s invaliditetom. Tino Vodanović je dugi niz godina aktivan putem sveučilišnog Savjeta Ureda za studente s invaliditetom. Usljedilo je izlaganje studentice Menadžmenta na Sveučilištu u Zadru **Tijane Marinčić** o diskriminaciji osoba s invaliditetom, posebno na tržištu rada, učestalosti diskriminacije te usporedbi s diskriminacijom u Europskoj uniji. Tijana Marinčić je vrlo aktivna i izvan fakulteta, posebno u volonterskom radu. **Roberta Bačani** i **Tea Čivrag** su kao studentice Edukacijsko-rehabilitacijskog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu suradnju započele u okviru sveučilišnog kolegija “Vršnjačka potpora studentima s invaliditetom”. Prijateljstvo i suradnju nastavile su razvijati što se očitovalo i u zajedničkom provođenju istraživanja o diskriminaciji osoba s invaliditetom u okviru obrazovanja s posebnim naglaskom na visoko obrazovanje. Kvalitativnim metodama ispitivale su konkretna iskustva diskriminacije s promišljanjem o ulozi i odgovornosti studenata s invaliditetom i društva. Magistar Likovne kulture i student poslijediplomskog specijalističkog studija Kreativnih (Art) terapija sa Sveučilišta J.J.Strossmayera u Osijeku **Antonio Rendulić** predstavio je svoj rad „Istraživanje i promicanje inkluzije i integracije kroz vizualne umjetnosti s ciljem pokretanja društvenih promjena“. Tijekom studija je nagrađivan raznim nagradama, a kroz vizualnu umjetnost nastoji ukazati na potrebitu inkluziju. **Nikolina Kušterbajn** i **Valerija Kulić**, studentice Edukacijsko-rehabilitacijskog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu govorile su o svom istraživanju na temu „Teškoće u orijentaciji i kretanju slijepih osoba prilikom nošenja zaštitne maske“ koje je nagrađeno i Rektorovom nagradom. Izlaganjem su istaknute specifične poteškoće s kojima se slijepe osobe susreću u orijentaciji i kretanju u vanjskom i unutarnjem prostoru prilikom nošenja zaštitne maske. **Martina Sopta**, koja je nedugo završila diplomski studij Socijalnog rada na Pravnom fakultetu Sveučilišta u Zagrebu, predstavila je svoje kvalitativno istraživanje iskustava studenata s invaliditetom s obzirom na osiguravanje prava na prilagodbe u nastavi na studiju Socijalnog rada. Martina Sopta je i dobitnica Dekanove nagrade za društveno koristan rad.

Kraj prve sekcije obilježila je dodjela nagrada **Petru Pupavcu** i **Natali Žgomba** kao najuspješnijim studentima s invaliditetom na Sveučilištu u Rijeci u ak. god. 2020./2021. Nagrade, koje putem natječaja Sveučilište u Rijeci dodjeljuje studentima svake akademske godine, dodijelila je prorektorica za studije, studente i osiguranje kvalitete Sveučilišta u Rijeci prof. dr. sc. Marta Žuvić.

U drugom dijelu skupa studenti su predstavili svoja postignuća izvan studija. Studentica Pravnog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu **Katarina Strunjak** predstavila je svoje sportske uspjehe, i to u boćanju kao član hrvatske reprezentacije. Iza nje je niz osvojenih državnih i međunarodnih medalja. **Lucija Brešković**, studentica Katoličko bogoslovnog fakulteta Sveučilišta u Splitu i kategorizirana sportašica prve kategorije hrvatskog paraolimpijskog odbora, vrlo slikovito je prikazala svoje rezultate u judu pa čak i sudjelovanje na paraolimpijskim igrama. **Natali Žgomba** je studentica Fakulteta zdravstvenih studija Sveučilišta u Rijeci i vrhunska sportašica I. kategorije (plivanje) koja je, osim akademskih uspjeha (nagrađena kao najuspješnija studentica s invaliditetom na Sveučilištu u Rijeci u ak. god. 2020./21.), ostvarila zapažene rezultate na europskim i svjetskim natjecanjima. Kratak presjek svojih aktivnosti, školovanja, uspjeha ali i teškoća s kojima se pritom susretala dala je i studentica Filozofskog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu **Marina Bura**. Njezin aktivizam, upornost i trud se očituju u inicijativama zagovaranja ljudskih prava, rodne ravnopravnosti, uklanjanja prostornih prepreka te mnogim drugim. Za kraj nas je upoznala i s projektom **Divert – ples za sve** – umjetnički suvremeno-plesnim inkluzivnim kolektivom „Divert“ kojim je i prigodno obilježen kraj druge sekcije.

U zadnjem, ali jednako važnom, dijelu programa predstavili su se alumni s invaliditetom koji su u procesu izgradnje uspješnih karijera. Magistar psihologije Filozofskog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu **Mario Hantak** podijelio je svoje pozitivno iskustvo u zapošljavanju i radu kao stručni suradnik pripravnik u gimnaziji. Pozitivno iskustvo imala je i **Ivana Mitar** koja je završila javnu upravu na Pravnom fakultetu Sveučilišta u Splitu. Svojim pozitivnim iskustvom tijekom zapošljavanja u udruzi osoba s invaliditetom u svom rodnom gradu istaknula je važnost prihvaćanja od kolega te prilagodbe radnog mjesta specifičnim potrebama osobe. **Barbara Vardić**, magistra pedagogije i edukacije engleskog jezika i književnosti na Sveučilištu u Rijeci, svojim iskustvima koja sežu od samozapošljavanja, provođenja edukacija za odrasle do razvijanja kompetencija iz područja poslovanja i financija, istaknula je važnost cjeloživotnog učenja i obrazovanja. Svoje iskustvo u zapošljavanju podijelio je i **Mladen Bošnjak**, magistar filozofije i povijesti sa Sveučilišta u Rijeci, koji se pritom osvrnuo i na problem pronalaska adekvatnog i prilagođenog smještaja za osobe s invaliditetom nakon završetka studija.

Uspješnom i kvalitetnom skupu pridonijeli su i studenti/alumni-moderatori **Davor Novevski**, **Mihovil Španja** i **Vid Bonča** kao i prevoditelji za znakovni jezik iz Saveza gluhih i nagluhih osoba Grada Zagreba.

Potencijali, kreativne i istraživačke ideje, inovacije i postignuća studenata odjeknula su među svim sudionicima skupa koji su izražavali svoje pohvale i podršku. Svojim realnim, jasno vidljivim porukama pokazali su da smo svi jednakopravni članovi društva koji možemo uspješno raditi i doprinosti društvu i gospodarstvu. U ispunjavanju svog punog potencijala osobe s invaliditetom često priječe prostorne, komunikacijske i socijalne barijere kao što su skupa pomoćna pomagala, neprilagođenost stanova i okruženja, otežano ostvarivanje i nedovoljan opseg sati osobne potpore te predrasude. Više je nego jasno da sve osobe treba gledati kroz prizmu njihovih sposobnosti i osobina, a ne invaliditeta, te da je korištenje univerzalnog dizajna u svim sferama ključ za olakšavanje života te ostvarivanje samostalnosti i dostojanstva svih osoba. Međusektorska suradnja te doprinos svakog od nas je neizostavan dio toga.

Neke od poruka studenata:

- „Ne želim da me se gleda kroz prizmu osobe s invaliditetom“

- „Trudite se biti ravnopravni i opet svoji i različiti“
- „Ne želim ulaziti sa stražnje strane“
- „Osobe s invaliditetom što više se uključujte, odite van, izađite iz komfort zona, nemojte izbjegavati neugodu“

Na skupu je sudjelovalo ukupno 106 sudionika: predstavnici Ministarstva rada, mirovinskog sustava, obitelji i socijalne politike, Ministarstva znanosti i obrazovanja, Pravobraniteljice za ravnopravnost spolova, Pravobraniteljice za djecu, Agencije za znanost i visoko obrazovanje, Zavoda za vještačenje, profesionalnu rehabilitaciju i zapošljavanje osoba s invaliditetom, Hrvatskog zavoda za mirovinsko osiguranje te Hrvatskog zavoda za zapošljavanje, brojni nastavnici i studenti s naših sveučilišta i veleučilišta, predstavnici udruga koje se bave pitanjima osoba s invaliditetom, predstavnici županija i druge zainteresirane osobe.

Skup se održao u organizaciji **Koordinacije pravobraniteljice za osobe s invaliditetom za podršku u visokom obrazovanju** koju čine predstavnici Ureda pravobraniteljice za osobe s invaliditetom, ureda i sličnih službi potpore za studente s invaliditetom pri osam hrvatskih sveučilišta (Sveučilišta u Zagrebu, Rijeci, Zadru, Dubrovniku, Puli, Osijeku, Splitu, Sjever), predstavnici veleučilišta i visokih škola (Veleučilišta u Požegi i Međimurskog veleučilišta u Čakovcu) te studentski predstavnici. Koordinacija između ostalog aktivno promiče i zagovara načela uključivosti obrazovanja i nediskriminacije uz osiguranje uvjeta za kvalitetno i jednako dostupno visoko obrazovanje.